

**Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠI-01074/08-06

Název školy: Základní škola Litvínov – Hamr, Mládežnická 220,
okres Most

Adresa: Mládežnická 220, 435 42 Litvínov – Hamr

Identifikátor: 600 083 837

IČ: 47 324 287

Místo inspekce: Mládežnická 220, 435 42 Litvínov - Hamr

Termín inspekce: 10. březen 2008 a 12. – 14. březen 2008

Předmět inspekční činnosti:

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného Základní školou Litvínov – Hamr, Mládežnická 220, okres Most podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení souladu školního vzdělávacího programu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Inspekční zjištění:

I. Základní údaje.

Zřizovatelem základní školy je Město Litvínov. Právnícká osoba vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. Celkově má v posledních třech letech počet žáků klesající tendenci (2005 – 346 žáků, 2006 – 323 žáci, 2007 – 319 žáků – podle stavu k 30. 9. uvedeného roku). Počet 14 tříd zůstal nezměněn. V 1. a 6. ročníku zahájila škola vzdělávání dle vlastního školního vzdělávacího programu platného od 1. září 2007. V ostatních ročnících se žáci vzdělávají podle Vzdělávacího programu Obecná škola č.j. 12035/97-20. Učební dokument je průběžně upravován podle podmínek školy v návaznosti na vlastní školní vzdělávací program. Vedení školy se daří ve spolupráci se zřizovatelem průběžně udržovat a modernizovat stávající prostorové a materiální zázemí pro vzdělávání. V průběhu posledních tří let bylo v kmenových třídách instalováno nové osvětlení. Dostatečně prostorné učebny byly vybaveny novým

žakovským nábytkem. Do jedné třídy byla instalována interaktivní tabule. Zřizovatel poskytl prostředky na novou počítačovou učebnu. Stávající podmínky umožňují realizaci zvoleného vzdělávacího programu.

II. Ekonomické údaje.

Poskytnuté dotace ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání byly školou plně vyčerpány. Převážná část ostatních neinvestičních výdajů byla školou použita na nákup učebních pomůcek a učebnic. Celkové neinvestiční výdaje se v posledních dvou letech snížily. Hlavním důvodem nízkého růstu výše celkových neinvestičních výdajů je klesající počet žáků. Kromě prostředků státního rozpočtu škola použila k modernizaci materiálního vybavení i finanční prostředky zřizovatele. Rozpočet školy umožňuje rozvoj podmínek pro realizaci vzdělávacího programu pouze částečně.

III. Hodnocení školy

V souladu s požadavky školského zákona škola zpracovala školní vzdělávací program pro základní vzdělávání (ŠVP ZV). Jeho struktura odpovídá Rámcovému vzdělávacímu programu pro základní vzdělávání (RVP ZV), ale v jednotlivých částech vykazuje nedostatky. Zásadním nedostatkem je fakt, že v 6. ročníku se vyučuje německý jazyk, který není uvedený v učebním plánu ŠVP ZV jako 1. cizí jazyk. ŠVP ZV nabízí volitelný předmět Další cizí jazyk – anglický jazyk, přestože je zařazen jako povinný pro všechny žáky od 3. ročníku. Dále jsou v učebním plánu vyčísleny disponibilní hodiny ve výši, která neodpovídá opatření ministryně školství, mládeže a tělovýchovy platného od 1. 7. 2007. Výchovné a vzdělávací strategie jsou zařazeny okrajově, v podstatě je nahrazuje rozklíčování kompetencí. Chybí způsoby hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. V mnoha kapitolách je doslovně opsán RVP ZV (např. charakteristiky předmětů, cílové zaměření) bez specifikace na podmínky školy. Dobře a přehledně jsou rozpracována průřezová témata a dílčí výstupy u jednotlivých předmětů. V průběhu hospitovaných hodin se míra využití metod a forem práce podporujících rozvoj klíčových kompetencí odvíjela od osobnosti učitele. Velmi dobré postupy byly voleny především ve výuce na 1. stupni i vzhledem k rozvíjení společenskovední, čtenářské a přírodovědné gramotnosti. Na 2. stupni školy je inovace forem a metod práce nevýrazná, i když v některých hodinách byly velmi dobře využity možnosti rozvoje čtenářské gramotnosti. Úroveň výuky společenskovedních a přírodovědných předmětů je limitována odborností učitelů. Žádný z kvalifikovaných učitelů není odborně způsobilý pro výuku společenskovedních předmětů, přírodopisu, fyziky a chemie, což způsobuje problémy při přidělování těchto předmětů. Neodbornost výuky a široké spektrum předmětů, které jednotliví učitelé vyučují se negativně odrážejí v kvalitě výuky především přírodovědných předmětů. Projekty zaměřené na environmentální aktivity (besedy, výstavy, třídění odpadů, spolupráce se Scholou Humanitas) jsou vedeny pouze v teoretické rovině.

Koncepce školy uvádí zaměření na výchovy a slovní hodnocení žáků v 1. a 2. ročníku. Směr rozvoje školy není v koncepci výrazný, lze ho spíše vysledovat v ročním plánu práce, kde jsou zvýrazněny krajské a republikové priority (cizí jazyky a informační technologie). ŠVP ZV zaměření na estetické předměty neuvádí, i když činnosti v této oblasti jsou výrazné. Vedení školy inovuje především krátkodobé plány. Roční plán na školní rok 2007/2008 konkretizuje záměry výchovně-vzdělávací činnosti, zavádí výuku podle školního vzdělávacího programu. Plánování vychází z reálných podmínek školy. Ředitel školy pravidelně informuje školskou radu, zřizovatele i rodiče

o strategických záměrech školy. Informační systém je funkční a obousměrný. Řízení pedagogického procesu podporuje realizaci vzdělávacího programu.

Organizační struktura a schéma určují vztahy nadřízenosti a podřízenosti. Základní kompetence a odpovědnosti konkrétních pracovníků jsou písemně stanoveny. Vnitřní dokumenty školy zahrnují realizaci vzdělávání. Kurikulární změny ve vzdělávání, inovativní metody a formy výuky jsou tématem pedagogické rady jen výjimečně. Vnitřní kontrolní systém postihuje celý provoz školy. Obsah kontrol však není zaměřen na problémové oblasti. Na výstupy z kontrol většinou nenavazuje opatření a vyhodnocování jejich účinnosti v porovnání se strategickými cíli školy. Četná hospitační činnost jen ojediněle sleduje zavádění změn vzdělávacího procesu.

Zpráva z vlastního hodnocení školy má strukturu požadovanou zákonem, ale nevyhovuje po stránce obsahové. V některých kapitolách jsou vypsány pouze metody hodnocení, ale vlastní hodnocení stavu chybí. Velmi často je popisován aktuální stav, jeho hodnocení není vždy uvedeno. Stanovení příčin chybí, další postup není stanoven. Zpráva z vlastního hodnocení v této podobě neslouží jako podklad pro výroční zprávu ani pro stanovení dalšího postupu zvyšování kvality vzdělávání.

Odborná kvalifikovanost devatenáctičlenného pedagogického sboru je 64%. Lepší situace je na prvním stupni (z devíti vyučujících je sedm odborně kvalifikovaných). Na druhém stupni jsou z deseti učitelů čtyři odborně kvalifikovaní, všichni pro výuku matematiky. Vedení školy sleduje personální rizika ohrožující realizaci vzdělávacího procesu a tento stav dlouhodobě neúspěšně řeší. Podporuje profesní rozvoj učitelů, který vede ke zvyšování míry odborné kvalifikace (studium na pedagogické fakultě). Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků zohledňuje požadavky učitelů, ale neřeší nedostatek odborností především pro výuku společenskovedních a některých přírodovědných předmětů.

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami škola poskytuje účinnou podporu a zajišťuje jim pravidelnou péči, kterou koordinuje výchovná poradkyně. Pro tyto žáky jsou v součinnosti s pedagogicko psychologickou poradou vypracovány individuální plány. Jejich realizace není však pravidelně vyhodnocována, a tím nemohou být přijímána okamžitá opatření směrem ke korekci dalšího postupu. Nadané žáky škola neidentifikuje, v případě zájmu škola umožňuje účast v soutěžích a olympiádách.

Podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a kontakty s návykovými látkami jsou stanoveny ve školním řádu. Žáci jsou vyučujícími na začátku školního roku seznamováni se školním řádem a s pravidly bezpečného chování. O přestávkách a při všech mimoškolních akcích je zajištěn pedagogický dozor. Zdravý rozvoj žáků škola podporuje v rámci tělesné výchovy a sportovních volnočasových aktivit. Problematika výchovy ke zdraví je ve školním vzdělávacím programu v rámci předmětu občanská a rodinná výchova. Školní metodik prevence pracuje dle stanoveného „*Programu minimální prevence*“, úzce spolupracuje s výchovnou poradkyní. Preventivní strategie umožňující předcházet vznik sociálně patologických jevů je nastavena, ale z dotazníkového šetření provedeného profesionální firmou vyplývá, že v účinnosti strategie jsou rezervy. K odhalení patologických jevů přispívá i žákovská schránka důvěry. Kniha školních úrazů je dobře vedena. Záznamy o úrazech jsou zapisovány správně a úplně. Stav úrazovosti žáků za poslední tři roky je setrvalý. Z evidence vyplývá, že školní úrazy byly způsobeny především o přestávkách (na chodbě či v učebně). Škola neprovádí pravidelnou analýzu a vyhodnocení zdravotních, bezpečnostních a sociálních rizik. Prozatím nepřijala žádná opatření k jejich minimalizaci.

Z dokumentace vyplývá, že škola dodržuje zákonná ustanovení při přijímání žáků k základnímu vzdělávání. O vzdělávací nabídce informuje rodičovskou veřejnost

na svých internetových stránkách nebo při třídních schůzkách. Při změně vzdělávacího programu poskytuje škola žákům pomoc při vyrovnání rozdílů ve vzdělávacích programech.

Partnerství je rozvíjeno se školskou radou, zřizovatelem, poradenskými zařízeními a s Městskou policií. Vedení školy využívá ke zkvalitnění vzdělávání podnětů partnerů, zejména školské rady a zřizovatele. Škola o své činnosti a úspěšnosti žáků informuje veřejnost prostřednictvím školních webových stránek.

Vnitřní prostředí školy dokládá *Mapa školy* (dotazníkové šetření mezi rodiči, učiteli a žáky). Z výsledků šetření vyplývá, že na výsledcích vzdělávání se negativně projevují problémy ve vzájemných vztazích žáků. Učitelé spatřují největší problém v nekáznosti a drzosti některých žáků. Přesto vedení školy považuje klima školy za standardní a situaci neanalyzuje a neřeší.

Škola účelně využívá stávající podmínky pro výuku. Jejich rozvoj je limitován objemem finančních prostředků. Škola disponuje deseti kmenovými třídami, dvěma pracovními výpočetní techniky, univerzální pracovním pro výuku chemie, přírodopisu a fyziky, cvičnou kuchyňkou a školní dílnou. Kabinety a knihovny jsou rozděleny pro 1. a 2. stupeň školy. Škola nemá vlastní prostory pro tělesnou výchovu, jejich absenci řeší formou pronájmu. Vybavenost učebními pomůckami je na průměrné úrovni. Ke zkvalitnění výuky přispívá v poslední době doplňování školní knihovny encyklopediemi, odbornou literaturou a výukovými softwary. Jejich využití včetně učebních pomůcek a informační technologie bylo ve sledovaných hodinách zřetelnější na 1. stupni.

Pravidla pro hodnocení žáků jsou stanovena, hlavním zdrojem informací o prospěchu jsou žákovské knížky. Kontrolou bylo zjištěno, že v nich chybí známky z některých předmětů (např. tělesná výchova) a v některých předmětech jsou žáci klasifikováni velmi málo. V kapitole hodnocení žáků v ŠVP ZV je uváděno vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků, ale v hospitovaných hodinách na 2. stupni toto hodnocení využívalo minimum učitelů. Učitelé 2. stupně pravidla hodnocení nedodržují. Učitelky na 1. stupni využívaly všech možností, které jim pravidla hodnocení poskytují. Jejich hodnocení mělo motivační charakter a postihovalo pokrok žáka. Škola zadává komerční testy, ale s jejich výsledky dále nepracuje. Záznamy z pedagogických rad uvádějí výčet neprospívajících žáků, který výrazně stoupá na 2. stupni, a to především v přírodovědných předmětech. Tento stav souvisí s návratem k tradičním formám a metodám práce a způsobem hodnocení žáků po jejich přechodu na 2. stupeň. Vedení školy, pedagogická rada ani výchovný poradce tuto situaci neanalyzují a nepřijímají adekvátní opatření. Úspěšnosti ve vzdělávání žáků není věnována patřičná pozornost. Úspěchy dosahují žáci především v estetické oblasti (2 pěvecké sbory, country tance, výtvarné soutěže a výstavy). Většina zájmových útvarů je zaměřena právě na tuto oblast.

Závěrečné hodnocení:

Při poskytování vzdělávání je postupováno v souladu s právními předpisy. Školní vzdělávací program i přes výše uvedené nedostatky umožňuje naplňovat filozofii školské reformy. Přechod k rozvoji klíčových kompetencí probíhá výrazně lépe na 1. stupni než na 2. stupni, kde je prosazování nových forem a metod práce pomalejší a způsoby hodnocení neodpovídají kritériím uvedeným v předložených dokumentech. Naopak vyučující na 1. stupni uplatňují výchovné a vzdělávací strategie a způsoby hodnocení i v ročnících, kde se podle ŠVP ZV nevyučuje. Rizikem v personální oblasti je přidělování předmětů na 2. stupni, na které nemá škola odborně kvalifikované učitele. To probíhá

nahodile, bez ohledu na jejich vztah vyučujícího k předmětu, které se negativně odráží na kvalitě výuky. Podstatným rizikem je absence analýzy problémů v celé oblasti řízení a nepřijímání opatření, což se projevuje například v opomíjení stavu, které ukázalo šetření v oblasti klimatu školy. Často se mívá účinkem i poměrně častá kontrolní činnost.

Výrazným pozitivem je zaměření školy na estetické předměty. Výsledky vzdělávání v této oblasti jsou nadprůměrné. Škola se úspěšně prezentuje na veřejnosti svými umělecky zaměřenými zájmovými útvary.

Podmínky, průběh a výsledky vzdělávání vykazují ve výše sledovaných oblastech celkově průměrnou úroveň. Zjištěná rizika v řízení školy lze překonat.

Hodnotící stupnice

Podprůměr	Průměr	Nadprůměr
Při poskytování vzdělávání/školské služby není postupováno v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty. Rizika jsou velká, pro nápravu jsou nutné zásadní změny	Při poskytování vzdělávání/školské služby je postupováno v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty. Rizika jsou ojedinělá, lze je překonat	Poskytování vzdělávání/školské služby je v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty a je na úrovni, která nevyžaduje zásadní změny. Slouží jako příklad dobré praxe.

Seznam písemností, o které se inspekční zjištění opírá:

1. Rozhodnutí MŠMT Č.j. 5655/2007-21 ze dne 7. 3. 2007 ve věci zápisu změny v údajích s účinností od 1. 9. 2007
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 22. 2. 2008
3. Změna zřizovací listiny Č.j. 1087/30 ze dne 30. 6. 2005 s účinností od 1. 9. 2005
4. Jmenování do funkce ředitele základní školy Litvínov – Hamr, Mládežnická 220, vydané Městem Litvínov dne 30. 10. 2002 s účinností od 1. 11. 2002
5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání *Škola hravě a zdravě, aneb učíme se pro život* platný od 1. 9. 2007
6. Vzdělávací program Obecná škola č.j. 12035/97-20
7. Koncepce rozvoje školy Litvínov - Hamr, Mládežnická 220 ze dne 18. 7. 2004
8. Plán práce školy na školní rok 2006/2007
9. Plán práce školy s platností od 1. 9. 2007
10. Plány práce na školní týdny ve školním roce 2007/2008
11. Zápis z jednání rozšířeného vedení školy ve školním roce 2007/2008
12. Školní řád s platností od 3. 9. 2007
13. Zápis z jednání pedagogické rady ve školním roce 2005/2006, 2006/2007, 2007/2008
14. Žákovské knížky žáků III. A, V. A, VI. A, VII. A, VIII. B, IX. A, a IX. B třídy
15. Portfolia žáků I. B třídy

16. Třídní knihy všech tříd platné ve školním roce 2007/2008
17. Třídní výkazy všech tříd platné ve školním roce 2007/2008
18. Katalogové listy žáků všech tříd ve školním roce 2007/2008
19. Popisy práce vedoucích pracovníků školy platné ve školním roce 2007/2008
20. Zpráva z vlastního hodnocení školy ze dne 25. 8. 2007
21. Plán kontrolní a hospitační činnosti ve školním roce 2007/2008
22. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2006/2007 a 2007/2008
23. MAPA školy s vyhodnocením ze dne 12. 2. 2008
24. Učební plán pro školní rok 2007/2008
25. Rozvrh hodin všech tříd platný pro školní rok 2007/2008
26. Rozvrh hodin učitelů ve školním roce 2007/2008
27. Plán výchovného poradce Základní školy Litvínov - Hamr, školní rok 2007/2008
28. Program minimální prevence pro školní rok 2005/2006, 2006/2007, 2007/2008
29. Hodnocení minimálního preventivního programu – školní rok 2005/2006 a 2006/2007
30. Individuální vzdělávací plány pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami ve školním roce 2007/2008
31. Environmentální výchova pro školní rok 2007/2008 ze dne 30. 8. 2007
32. Provozní řády všech odborných učeben – školní rok 2007/2008
33. Zápisové lístky do 1. ročníku pro školní rok 2007/2008
34. Žádosti rodičů o přijetí dítěte k základnímu vzdělávání
35. Přijetí k základnímu vzdělávání – rozhodnutí ředitele školy pro školní rok 2008/2009
36. Doklady pro odklad školní docházky pro školní rok 2008/2009
37. Žádost o odklad povinné školní docházky ze dne 29. 1. 2008
38. Kniha úrazů ZŠ
39. Záznamy o školních úrazech za školní rok 2005/2006, 2006/2007 a 2007/2008 k termínu konání inspekce
40. Výkaz o úrazovosti V 36-01 dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních za školní rok 2004/2005
41. Výkaz o úrazovosti R 36-01 dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních za školní rok 2005/2006
42. Výkaz o úrazovosti R 36-01 dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních za školní rok 2006/2007
43. Rozvrh dozorů nad žáky ve školním roce 2007/2008
44. Doklady o dosaženém vzdělání všech pedagogických pracovníků – školní rok 2007/2008
45. Záписy z jednání Školské rady při ZŠ Litvínov – Hamr, Mládežnická 220, okres Most
46. Výkaz MŠMT o základní škole V 3 – 01 podle stavu k 30. 9. 2004 (bez datumu)
47. Výkaz MŠMT o základní škole S 3-01 podle stavu k 30. 9. 2005 ze dne 9. 10. 2005
48. Výkaz MŠMT o základní škole S 3-01 podle stavu k 30. 9. 2006 ze dne 12. 10. 2006
49. Výkaz MŠMT o základní škole S 3-01 podle stavu k 30. 9. 2007 ze dne 3. 10. 2007
50. Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajem v roce 2005 ze dne 9. 1. 2006
51. Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajem příspěvkové organizaci – rok 2006 ze dne 16. 1. 2007
52. Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajem příspěvkové organizaci – rok 2007 ze dne 14. 1. 2008
53. Vybrané ukazatele příspěvkových organizací zřizovaných obcemi za rok 2005 ze dne 4. 1. 2006

54. Vybrané ukazatele příspěvkových organizací zřizovaných obcemi za rok 2006 ze dne 16. 1. 2007
55. Vybrané ukazatele příspěvkových organizací zřizovaných obcemi za rok 2007 ze dne 14. 1. 2008
56. Zůstatky vybraných účtů v období 12/2005 ze dne 25. 1. 2006
57. Obratová předvaha - období 12/2006 ze dne 24. 1. 2007
58. Obratová předvaha - období 12/2007 ze dne 28. 1. 2008
59. Sestava nákladů a výnosů – aktuální stav – rok 2005 ze dne 17. 1. 2006
60. Sestava nákladů a výnosů – aktuální stav – rok 2006 ze dne 2. 2. 2007
61. Sestava nákladů a výnosů – aktuální stav – rok 2007 ze dne 21. 1. 2008
62. Škol (MŠMT) P1-04 Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. – 4. čtvrtletí 2005 ze dne 8. 1. 2006
63. Škol (MŠMT) P1-04 Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. – 4. čtvrtletí 2006 ze dne 9. 1. 2007
64. Škol (MŠMT) P1-04 Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. – 4. čtvrtletí 2007 ze dne 9. 1. 2008

Složení inspekčního týmu:

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Milan Popule	Milan Popule v.r.
Mgr. Věra Konyová	Věra Konyová v.r.
Mgr. Hana Podešvová	Hana Podešvová v.r.

Dle § 174 odst. 13 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Pod Nemocnicí 2381, 440 01 Louny.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Podle ustanovení § 175 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů jsou osoby, u nichž byla provedena inspekční činnost, povinny přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekční činnosti bez zbytečného odkladu, nejpozději ve lhůtě stanovené Českou školní inspekcí. Tuto lhůtu Česká školní inspekce stanoví po marném uplynutí 14 denní lhůty k podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, popř. po jejich doručení.

Podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Luboš Mertl

Luboš Mertl v.r.

Litvínov – Hamr 3. dubna 2008